

BIURO
RZECZNIKA PRAW PACJENTA
ZESPÓŁ DS. ZDROWIA PSYCHICZNEGO
ALEJA ZJEDNOCZENIA 25
01-829 WARSZAWA

RzPP-ZZP-0932-17-4/BW/12

Warszawa, dnia 28 września 2012 r.

Protokół ze zbadania sprawy na miejscu

przez pracowników Biura Rzecznika Praw Pacjenta (dalej: Biuro) w dniu 19 czerwca 2012 r. w Samodzielnym Wojewódzkim Publicznym Zespole Zakładów Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej im. Barbary Borzym w Radomiu (dalej: SWZPZZPOZ w Radomiu).

1. Podstawy prawne

Zbadanie sprawy na miejscu przeprowadzono na podstawie art. 52 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 50 ust. 3 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o *prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*¹. Zgodnie z ww. przepisami – Rzecznik Praw Pacjenta prowadząc postępowanie wyjaśniające może zbadać, nawet bez uprzedzenia, każdą sprawę na miejscu oraz może wszcząć postępowanie wyjaśniające z własnej inicjatywy, biorąc pod uwagę w szczególności uzyskane informacje co najmniej uprawdopodobniające naruszenie praw pacjenta.

Dyrekcja SWZPZZPOZ w Radomiu została poinformowana o zamiarze przeprowadzenia czynności sprawdzających w dniu ich rozpoczęcia.

Decyzję o zbadaniu sprawy na miejscu w ww. podmiocie leczniczym, Rzecznik Praw Pacjenta podjął w związku z napływającymi sygnałami dotyczącymi w szczególności uprawdopodobnionego naruszenia art. 8 i art. 20 ust. 1 ustawy o *prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta* oraz przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o *ochronie zdrowia psychicznego*².

Przedmiotem ustaleń była również weryfikacja działań podjętych przez ww. podmiot leczniczy w zakresie wdrożenia zaleceń pokontrolnych zawartych w *Protokole kontroli doraźnej* z dnia 30 października 2011 r., znak: RzPP-ZZP-076-28-3/BW/11.

¹ Tj. Dz. U. z 2012 r., poz. 159, poz. 742.

² Tj. Dz. U. z 2011 r., nr 233, poz. 1375.

Krzyszyna Barbara Kozłowska

1 g. H.
W. - , B.

W dniu 19 czerwca 2012 r. czynności sprawdzające zostały przeprowadzone przez:

1. Grzegorza Błazewicza – Kierownika Zespołu ds. Zdrowia Psychicznego,
2. Beatę Wróblewską – Głównego specjalistę w Zespole ds. Zdrowia Psychicznego,
3. Katarzynę Skrętowską – Specjalistę w Zespole ds. Zdrowia Psychicznego,
4. Michała Hajduka – Inspektora w Zespole ds. Zdrowia Psychicznego.

Osoby badające sprawę na miejscu posiadały stosowne upoważnienia udzielone przez Rzecznika Praw Pacjenta³.

2. Ustalenia dotyczące podmiotu leczniczego

Samodzielny Wojewódzki Publiczny Zespół Zakładów Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej im. Barbary Borzym w Radomiu jest podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. *o działalności leczniczej*⁴

Ww. podmiot leczniczy został wpisany do rejestru zakładów opieki zdrowotnej w dniu 30 grudnia 1992 r. Nr KRS 0000216170, Regon: 670204531, NIP 948-20-40-243. Podmiotem tworzącym Samodzielny Wojewódzki Publiczny Zespół Zakładów Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej im. Barbary Borzym w Radomiu jest Samorząd Województwa Mazowieckiego.

3. Zakres badania sprawy na miejscu

Zakres przeprowadzonych działań sprawdzających obejmował w szczególności przestrzeganie praw pacjenta określonych w ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta* oraz przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. *o ochronie zdrowia psychicznego* oraz przepisów odrębnych, w tym:

- a) rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. *w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania*⁵;
- b) rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 maja 2008 r. *w sprawie ogólnych warunków o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej*⁶;

³ Nr upoważnień: RzP-ZZP-0932-17-2/MH/12,
RzP-ZZP-0932-17-3/MH/12,
RzP-ZZP-0932-17-4/MH/12,
RzP-ZZP-0932-17-5/MH/12.

⁴ Dz. U z 2011 Nr 112, poz. 654 z późn. zm.

⁵ Dz. U z 2010 r. nr 252, poz. 1697 z późn. zm.

⁶ Dz. U. Z 2008 r. Nr 81, poz. 484.

2 Jc.K.
W-...
B

- c) rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień;⁷
- d) rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej⁸;
- e) rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 20 października 1995 r. w sprawie organizowania zajęć rehabilitacyjnych w szpitalach psychiatrycznych i nagradzania uczestników tych zajęć⁹;
- f) rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 13 stycznia 2006 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu działania Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego¹⁰.

4. Czynności i ustalenia związane ze zbadaniem sprawy na miejscu

Pracownicy Biura Rzecznika Praw Pacjenta, po okazaniu stosownych upoważnień do zbadania sprawy na miejscu, podjęli w trybie natychmiastowym czynności służbowe w Oddziałach Psychiatrycznych SWPZZPOZ w Radomiu.

W wyniku rozmów z Dyrekcją SWPZZPOZ w Radomiu (w tym złożonych wyjaśnień), personelem medycznym i pacjentami oraz przeprowadzeniu oględzin pomieszczeń Oddziałów Psychiatrycznych stwierdzono, co następuje:

Dyrekcja Szpitala podjęła następujące działania mające na celu poprawę warunków udzielania świadczeń zdrowotnych w kontekście realizacji praw pacjenta, tj.:

- 1) przygotowanie Szpitala do wdrożenia systemu zarządzania jakością, zgodnego z normą ISO 9001:2008;
- 2) od początku 2011 r. czynione są starania ukierunkowane na zatrudnienie specjalisty psychiatry dzieci i młodzieży. Dotychczasowe działania polegały na zamieszczeniu ogłoszeń w prasie lokalnej, stronie internetowej Szpitala, stronie internetowej Samorządu Województwa Mazowieckiego, a także w Okręgowej Izbie Lekarskiej. Ponadto, podpisano umowę z firmą profesjonalnie zajmującą się pozyskiwaniem lekarzy na potrzeby podmiotów leczniczych. Dodatkowo zwrócono się z prośbą do Konsultanta Krajowego i Wojewódzkiego w dziedzinie Psychiatrii Dzieci i Młodzieży o pomoc w pozyskaniu odpowiedniego specjalisty;

⁷ Dz. U. Nr 140, poz. 1146.

⁸ Dz. U. z 2011 r. Nr 3, poz. 158.

⁹ Dz. U. z 1995 r. Nr 127, poz. 614.

¹⁰ Dz. U. z 2006 r. Nr 16, poz. 126 z późn. zm.

3
A.H.
W. P.

- 3) Dyrekcja Szpitala prowadzi inwestycje poprawiające stan infrastruktury szpitalnej. Obecnie realizowane jest zadanie inwestycyjne polegające na rozbudowie i modernizacji Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego Psychiatrycznego, którego koszt wyniesie ponad 7 mln 300 tys. zł. Realizacja tego przedsięwzięcia pozwoli na zwiększenie liczby łóżek o 100 oraz poprawę warunków bytowych pacjentów;
- 4) W 2012 r. pozyskano środki w kwocie 90 tys. zł. na wyposażenie Oddziału Terapii Uzależnienia od Alkoholu w narzędzia i pomoce dydaktyczne przydatne w terapii odwykowej;
- 5) SWZPZZPOZ w Radomiu, wystąpił do Samorządu Województwa Mazowieckiego z wnioskami o przyznanie dotacji na zadania dotyczące:
  - realizacji zaleceń pokontrolnych Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomiu (koszt ponad 1 mln zł);
  - prac adaptacyjnych w celu przystosowania pomieszczeń szpitalnych do obowiązujących norm przeciwpożarowych (koszt 55 tys. zł);
  - wykonania audytu energetycznego niezbędnego przy ubieganiu się o środki na termomodernizację pawilonów szpitalnych (koszt ponad 20 tys. zł);
  - informatyzacji Szpitala (koszt ok. 2 mln);
  - zainstalowania monitoringu w pawilonach szpitalnych i ich otoczeniu (koszt około 950 tys. zł);
- 6) Dyrektor Szpitala zapewnił, iż na pisemny wniosek Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego i po przedłożeniu pisemnej zgody pacjenta na wgląd Rzecznika w dokumentację medyczną, lekarz oddziału lub lekarz dyżurny Izby Przyjęć udostępnia dokumentację medyczną pacjenta bez zbędnej zwłoki (*kwestia na bieżąco monitorowana przez Biuro Rzecznika Praw Pacjenta*).

Ponadto, w wyniku zidentyfikowanych przez pracowników Biura Rzecznika Praw Pacjenta (podczas czynności kontrolnych w dniach 14-16, 21-22 września 2011 r.) nieprawidłowości w Oddziałach Psychiatrycznych w zakresie realizacji praw pacjenta, Szpital nawiązał współpracę z:

- Konsultantem Wojewódzkim w dziedzinie psychiatrii, w zakresie realizacji zaleceń pokontrolnych wskazanych w *Protokole nr 1/2011 z kontroli przeprowadzonej w dniu 29 grudnia 2011 r. w Oddziale Psychiatrycznym dla Dzieci i Młodzieży Samodzielnego Wojewódzkiego Publicznego Zespołu Zakładów Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej im. Barbary Borzym w Radomiu ul Krychnowicka 1;*

4
K.H.
W. → R.

- Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych w Warszawie w zakresie organizacji szkoleń dla pielęgniarek.

I. Oddział Psychiatryczny dla Dzieci i Młodzieży:

W dniu badania sprawy na miejscu stwierdzono, iż w strukturze Szpitala funkcjonuje jedynie *Dzienny Oddział Psychiatryczny dla Dzieci i Młodzieży* (w systemie pracy jednozmianowej – ośmiogodzinnej, za wyjątkiem dni wolnych od pracy i dni świątecznych). Pacjenci (w wieku od 12 do 18 lat) nie wymagają opieki całodobowej, uczęszczają do szkoły, usytuowanej na terenie obiektu. Za przyjazd do placówki i powrót małoletniego pacjenta do domu odpowiadają opiekunowie prawni, co potwierdzają swoim podpisem w dokumentacji medycznej pacjenta w dniu przyjęcia do Oddziału.

W wyniku analizy *Programu zajęć terapeutycznych*, należy stwierdzić, iż oferta Szpitala w tym zakresie jest bogata, niemniej nie uwzględnia terapii rodzinnej (w tym działań konsultacyjno-edukacyjnych) dla rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi. Powyższe wskazuje, iż nie zrealizowano w pełni wymagań określonych w § 16 Zarządzenia nr 65/2011/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 17 października 2011 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień.

Podczas czynności sprawdzających w Oddziale przebywało 7 małoletnich pacjentów.

W dniu kontroli, dyżur w Oddziale pełnili:

- 1 psycholog (p.o. kierownika oddziału);
- 1 lekarz (bez specjalizacji);
- 1 pielęgniarka;
- 1 terapeuta;
- 1 sekretarka medyczna;
- 1 sanitariusz.

Powyższe wskazywać może na nie spełnienie wymagania o którym mowa w pozycji 3 Załącznika nr 4 - *Wykaz świadczeń gwarantowanych realizowany w warunkach dziennych psychiatrycznych oraz warunki realizacji* - do rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień.

W trakcie oględzin pomieszczeń Oddziału zweryfikowano wywiązywanie się Świadczeniodawcy z realizacji postanowień § 11 Załącznika do rozporządzenia Ministra

5
P.H.
W → B

Zdrowia w sprawie ogólnych warunków o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, tj. obowiązku umieszczenia określonych informacji w miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych. Na tablicy ogłoszeń wyeksponowano m.in. informacje dotyczące:

- danych teleadresowych Rzecznika Praw Pacjenta oraz Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego;
- praw pacjenta;
- trybu składania skarg i wniosków.

Ponadto w wyniku oględzin pomieszczeń Oddziału nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego. Niemniej, zwrócono uwagę na bardzo zły stan mebli będących na wyposażeniu jadalni (zniszczone z widocznymi szczelinami, krzesła, stoliki z ubytkami farby i drewna).

Podczas badania sprawy na miejscu dokonano również weryfikacji sposobu prowadzenia indywidualnej dokumentacji medycznej.

W wyniku analizy losowo wybranej historii choroby (Nr ks. gł. 4319/11) i jej załączników nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie obowiązujących przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania.

II. Oddziały Psychiatryczne (V i VI):

W trakcie oględzin pomieszczeń Oddziałów Psychiatrycznych (V i VI) stwierdzono, iż Świadczeniodawca zapewnił pacjentom dostęp do informacji odnośnie:

- danych teleadresowych Rzecznika Praw Pacjenta i Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego;
- praw pacjenta;
- trybu składania skarg i wniosków;

Ponadto, Pacjenci mają zapewniony stały kontakt z osobami bliskimi, odwiedziny odbywają się codziennie w godzinach od 9:00 do 17:00. Aparat telefoniczny jest usytuowany w ogólnie dostępnym miejscu (korytarz) i nie ma żadnych ograniczeń w zakresie korzystania z połączeń telefonicznych. Niemniej, zwrócono uwagę na informację zamieszczoną na drzwiach wejściowych do ww. Oddziału, odnośnie obowiązującego zakazu „wchodzenia dzieciom do lat 12”. W tym miejscu należy wskazać, iż powyższe może wskazywać na ograniczenie realizacji prawa pacjenta do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego (art. 33 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta).

6
W- -)
A.H.
J

Mając na względzie prawo pacjenta do świadczeń zdrowotnych udzielanych z należytą starannością przez podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych w warunkach odpowiadających określonym w odrębnych przepisach wymaganiom fachowym i sanitarnym (art. 8 zd. 1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej dokonano oględzin pomieszczeń Oddziałów i ustalono, co następuje:

W salach chorych stwierdzono znaczne zagęszczenie łóżek, co ograniczało dostęp do nich z trzech stron, tym samym niespełniony został wymóg określony w § 17-19 przywołanego rozporządzenia. Zgodnie z przytoczonym przepisem „łóżka w pokojach pacjentów powinny być dostępne z trzech stron, w tym z dwóch dłuższych”. Tym samym, odstępy między sąsiednimi łózkami uniemożliwiały swobodne korzystanie ze sprzętu pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i wspomagającego.

W wyniku oględzin pomieszczeń Oddziałów Psychiatrycznych nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego.

Ponadto, podczas czynności sprawdzających zwrócono uwagę na stopień przestrzegania praw pacjenta w zakresie art. 6 ust. 1 i art. 8 zd. 1 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta w zw. z realizacją przez Oddziały Psychiatryczne dyspozycji przepisu art. 15 ust. 2 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz aktu wykonawczego, tj. rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia w sprawie organizowania zajęć rehabilitacyjnych w szpitalach psychiatrycznych i nagradzania uczestników tych zajęć¹¹.

W oddziałach funkcjonują pracownie terapii zajęciowej. Weryfikacja rozkładów dnia zajęć rehabilitacyjnych potwierdziła, iż uwzględniane zostały różnorodne formy prowadzenia zajęć, tym samym pacjenci mają wypełniony czas wolny i nie nudzą się (co zostało potwierdzone przez pacjentów). Niemniej pracownicy Biura Rzecznika Praw Pacjenta zwrócili uwagę na niewystarczające wyposażenie pracowni terapii zajęciowej w materiały (pomoce edukacyjne). Personel wskazywał, iż często w ramach własnych środków zaopatruje pracownie w niezbędne materiały.

Ponadto pacjenci nie wnosili uwag/skarg dotyczących nieetycznych zachowań personelu. Głośno wyrażali zadowolenie z pobytu w ww. Oddziałach, podkreślając, że personel jest przyjaźnie i życzliwie do nich nastawiony (art. 8 zd. 2 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta).

¹¹ Dz. U. z 1995 r. Nr 127, poz. 614.

7 H.H.
W-1 R.

II. Pozostałe ustalenia:

Podczas badania sprawy na miejscu pracownicy Biura Rzecznika Praw Pacjenta, zwrócili uwagę, iż nie uległa zmianie lokalizacja gabinetu Rzecznika Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego (drugie piętro w budynku bez windy). Tym samym dostęp interesantów (w szczególności osób z dysfunkcją ruchową) do Rzecznika jest w dalszym ciągu ograniczony.

Zgodnie z art. 10b ust. 5 ustawy *o ochronie zdrowia psychicznego*, kierownik zakładu opieki zdrowotnej, na terenie którego Rzecznik Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego wykonuje swoje zadania, zapewnia warunki do wykonywania tych zadań, w szczególności:

- 1) umożliwia przyjmowanie skarg, o których w art. 10a ust. 4 pkt 1 cyt. ustawy, przez Rzecznika,
- 2) udostępnia pomieszczenia przeznaczone do odbywania spotkań z osobami, o których mowa w art. 10a ust. 1 i 2 ustawy.

Zgodnie z brzmieniem art. 10a ust. 4 pkt 2 ustawy, osoba korzystająca ze świadczeń zdrowotnych udzielanych przez szpital psychiatryczny, a także jej przedstawiciel ustawowy i opiekun prawny lub faktyczny, ma prawo do spotkania z Rzecznikiem Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego, w warunkach zapewniających swobodę wypowiedzi.

5. Wnioski

W wyniku przeprowadzonych działań należy stwierdzić, iż Samodzielny Wojewódzki Publiczny Zespół Zakładów Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej im. Barbary Borzym w Radomiu podjął stosowne działania w zakresie poprawy warunków udzielania świadczeń zdrowotnych w kontekście realizacji praw pacjenta – co zasługuje na szczególne podkreślenie.

Niemniej, zidentyfikowane nieprawidłowości wskazują na naruszenia następujących praw pacjenta:

1. Prawa pacjenta do świadczeń zdrowotnych udzielanych z należytą starannością przez podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych w warunkach odpowiadających określonym w odrębnych przepisach wymaganiom fachowym i sanitarnym (...) (art. 8 ustawy *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*);
2. Prawa do kontaktu z osobą bliską (art. 33 ww. ustawy);

3. Prawa do kontaktu z Rzecznikiem Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego (art. 10a ust. 4 pkt 2 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego).

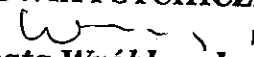
4. Zalecenia

1. Zatrudnienie lekarza specjalisty psychiatrii dzieci i młodzieży;
2. Uwzględnienie w Programie zajęć terapeutycznych terapii dla rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi;
3. Doposażenie pracowni terapii zajęciowej w materiały (pomoce edukacyjne);
4. Zapewnienie Rzecznikowi Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego odpowiedniego pomieszczenia;
5. Usunięcie z tablic informacyjnych komunikatów dotyczących stosowania zakazów/ograniczeń w kontaktach dzieci poniżej 12 roku życia z osobami hospitalizowanymi w Oddziałach Psychiatrycznych;
6. Dostosowanie pomieszczeń do wymagań uregulowanych w rozporządzeniu w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej;
7. Zorganizowanie dla Kadry zarządzającej oraz pozostałego personelu medycznego szkolenia z zakresu przepisów ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

KIEROWNIK ZESPOŁU
ds. Zdrowia Psychicznego

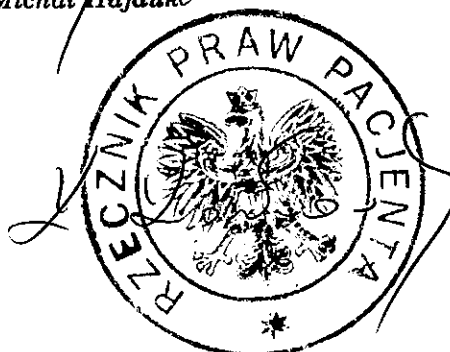

Grzegorz Błażewicz

ZESPÓŁ
ds. ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Beata Wróblewska
Główny Specjalista

ZESPÓŁ
ds. ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Michał Hajduk

Woj

5. Protokół ze zbadania sprawy na miejscu został skierowany do:

1. Dyrektora Samodzielnego Wojewódzkiego Publicznego Zespołu Zakładów Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej im. Barbary Borzym w Radomiu;
2. Marszałka Województwa Mazowieckiego.;
3. Konsultanta Wojewódzkiego w Dziedzinie Pielęgniarstwa Psychiatrycznego;
4. Konsultanta Wojewódzkiego w Dziedzinie Psychiatrii;
5. Konsultanta Wojewódzkiego w Dziedzinie Psychiatrii Dzieci i Młodzieży;
6. Konsultanta Krajowego w Dziedzinie Psychiatrii Dzieci i Młodzieży;
7. Dyrektora Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia;
8. Ministra Zdrowia;
9. Rzecznika Praw Dziecka;
10. Rzecznika Praw Obywatelskich.